

Stärkt arbetsmarknadsfokus i Lund, uppföljning och revidering

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

- att godkänna inriktningen och förslagen i ärendet
- att finansiering sker genom delar av den förstärkta budgeten för socialnämnden.

Sammanfattning

Socialnämndens beslutade 20 januari 2021 § 6, om en strategi för ett stärkt arbetsmarknadsfokus i arbetet mot självförsörjning. Strategin kompletterades med socialnämndens beslut den 17 februari 2021 § 25, med en fördelning av tilldelad budgetförstärkning för 2021 om 24 mkr till arbetsmarknads- och försörjningsinsatser.

Denna skrivelse är en beskrivning och uppföljning av erfarenheter i arbetsmarknadsarbetet sedan beslutet i januarinämnden och innehåller också revideringar utifrån förändrade förutsättningar efter att Arbetsförmedlingen under våren av ekonomiska skäl stoppat tilldelning av extratjänster och introduktionsanställningar.

Underlag för beslutet

- Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-01-05, Stärkt arbetsmarknadsfokus i Lund
- Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-02-06, Fördelning av förstärkt ekonomisk ram i arbetet mot självförsörjning
- Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-08-06, denna skrivelse

Ärendet

Bakgrund till ärendet:

Socialnämndens beslutade 20 januari 2021 § 6, om en strategi för ett stärkt arbetsmarknadsfokus i arbetet mot självförsörjning. Strategin kompletterades med socialnämndens beslut den 17 februari 2021 § 25, med en fördelning av tilldelad budgetförstärkning för 2021 om 24 mkr till arbetsmarknads- och försörjningsinsatser.

2021-08-06

Diarienummer

SO 2020/0129

Denna skrivelse är en beskrivning och uppföljning av erfarenheter i arbetsmarknadsarbetet sedan beslutet i januarinämnden och innehåller också revideringar utifrån förändrade förutsättningar.

Inriktningen med aktiva arbetsmarknadsinsatser fasthålls enligt beslut i januari, det övergripande målet har inte förändrats. Justeringarna som kommer att beskrivas i ärendet är av teknisk och ekonomisk karaktär för att skapa förutsättningar för att klara uppsatta mål. För att nå målet i arbetet mot självförsörjning behöver socialförvaltningen ha fokus på följande tre områden:

1. En aktiv planering och uppföljning för försörjningsstödmottagare oavsett om planeringen är genom Arbetsförmedlingen eller kommunens arbetsmarknadsinsatser.
2. Att internt i kommunen och externt till arbetsförmedlingens fristående leverantörer tydliggöra att socialförvaltningen är vägen in till kommunen som arbetsgivare. Förvaltningen behöver säkerställa och eventuellt förstärka den interna organiseringen för att möjliggöra anställningar med stöd och praktikplatser utifrån Lunds kommun som arbetsgivare. Prioriterade grupper för kommunen är personer med försörjningsstöd och personer med funktionsnedsättningar. Hushåll med hemmavarande barn är särskilt prioriterade
3. Utveckla samverkan med arbetsförmedlingens privata leverantörer för att medverka till att fler lundabor med försörjningsstöd blir självförsörjande och att kompetensförsörjningsbehovet i kommunen tillgodoses.

Övergripande mål

Målet att Lunds kommun ska max ska ha 1000 hushåll per månad som erhåller försörjningsstöd kvarstår. Fram till 2016 har Lund i snitt haft ca 1 procentenhet under riket, därefter har skillnaden minskat för att 2020 vara på samma nivå.

Ekonomiskt bistånd, Biståndsmottagare inklusive barn i % av befolkningen

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Lund	2,9	3,1	3,1	3,3	3,4	3,4	3,5
Riket	4,2	4,2	4,1	4,0	3,9	3,7	3,6
Skåne	5,2	5,2	5,1	5,1	4,9	4,9	4,8

För Lund motsvarar en procent under rikssnittet att cirka 1000 Lundahushåll erhåller försörjningsstöd varje månad. Att Lunds

2021-08-06

Diarienummer

SO 2020/0129

kommun utifrån storlek och förutsättningar har målet 1000 hushåll är ambitiöst men fullt möjligt utifrån en aktiv strategi, en flexibel organisation med relevanta insatser vilket förutsätter fortsatta satsningar inom arbetsmarknadsområdet.

För att klara målsättningen med en minskning till 1000 hushåll som uppbär försörjningsstöd per månad, är det nödvändigt att alla delar av kommunen stödjer och bidrar genom vuxenutbildningen och praktikplatser och arbetsplatser för anställningar med stöd.

MÅL: Max 1000 hushåll ska månadsvis erhålla försörjningsstöd vid utgången av 2022.

Samverkan

Ett aktivt kommunalt arbetsmarknadsarbete är en del av programmet för social hållbarhet som medverkar till bättre levnadsvillkor för lundaborna genom att fler blir självförsörjande. Socialförvaltningen har sedan beslut i juni i kommunfullmäktige den 23 juni 2021, § 237 det samordnande ansvaret för arbetsmarknadsuppdraget. Som tidigare nämnts är kommunen som helhet viktig för att klara uppdraget självförsörjning.

Sedan oktober 2020 driver socialförvaltningen Finsam-projektet "En väg in". Syftet med projektverksamheten är att bygga upp en intern organisation som möjliggör att Lunds kommun som arbetsgivare erbjuder arbetsplatser till personer som är berättigade till anställningsstöd. Det kan vara en extratjänst eller en arbetsplats med möjlighet till anpassning och stöd på grund av nedsatt arbetsförmåga, där den enskilde har rätt till lönebidrag. Arbetssättet är under uppbyggnad och genom information och nätverksarbete pågår rekrytering av platser på förvaltningarna i kommunen. Teamet ska även rekrytera praktikplatser.

Samverkan mellan socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen ska fungera så att de Lundabor som behöver och är berättigade till vuxenutbildning får information och tillgång till det.

Arbetsförmedlingen (AF) verkställer ett nytt arbetssätt bl.a. genom att införa KROM- kundval rusta och matcha i Skåne från och med 1 september 2021. KROM innebär att privata leverantörer på uppdrag från AF ska stödja arbetsförmedlingens arbetssökande till arbete eller studier. De arbetssökande som inte kvalificerar sig för KROM och som behöver fördjupat stöd för att etablera sig på arbetsmarknaden kommer att erbjudas insatsen Introduktion till arbete. I nuläget är utfallet av AFs nya arbetssätt svårt att uppskatta,

2021-08-06

Diarienummer

SO 2020/0129

men i socialförvaltningens samordnande uppdrag kommer det vara särskilt viktigt att säkerställa att kommunen inte bygger upp parallell verksamhet till arbetsförmedlingen. Flera kommuner som idag har stora arbetsmarknadsenheter med insatser som tangerar det uppdrag som privata leverantörer kommer att utföra, har aviserat att de kommer att genomlysa verksamheterna för att minska ner och anpassa verksamheten till arbetsförmedlingens nya arbetssätt.

Erfarenheter 2021 med förslag på justeringar av insatser

I takt med att processarbetet mot självförsörjning med aktiva arbetsmarknadsinsatser har fortskridit under året, har socialförvaltningen gjort erfarenheter som medför behov av justeringar och förtydliganden. De justeringar av insatser som föreslås i skrivelsen, ryms inom förstärkt budgetram som socialförvaltningen har tilldelats under 2021 och 2022 och beskrivs mer i detalj under rubriken "*Ekonomiska konsekvenser*".

Medarbetarna har sedan årsskiftet ett förstärkt fokus att tidigt träffa försörjningsstödmottagarna och göra en tydlig och tidsbegränsad planering med kravställande och med tät uppföljning. För att uppnå målen med 1000 hushåll krävs ännu tydligare och mer aktiv planering mot arbete och utbildning med tillhörande uppföljning. Kompetensutveckling är prioriterat under 2021.

Justering: Behov av kompetensutveckling för medarbetarna i kravställande, uppföljning och beslut utifrån gällande lagstiftning.

Socialförvaltningen startade med att tillsätta vakanta tjänster och förstärka i chefsledet i början av 2021 för att verkställa strategin med stärkt arbetsmarknadsfokus. Vidare har målgruppen som erhåller försörjningsstöd kartlagts och deras behov för att bli självförsörjande har identifierats. För att tillgodose att alla försörjningsstödmottagare som har behov av ett aktivt stöd mot självförsörjning föreslås en tillfällig förstärkning av resurser. I nuvarande planering bedöms behovet vara en tjänst under 2021 och två tjänster för år 2022.

*Justering: Tillfällig personalförstärkning, se rubriken "*Ekonomiska konsekvenser*"*

Förvaltningens uppdrag är att under 2021 initiera en process för etablering av Arbetsintegrerande sociala företag (ASF) med målsättningen att en kommunal stödstruktur tas fram under året samt att minst ett ASF startar under 2021. Under året har förvaltningen:

2021-08-06

Diarienummer

SO 2020/0129

- Aktivt deltagit i en process för att skapa en kommunal stödstruktur för en socialt hållbar arbetsmarknad och ett socialt hållbart näringsliv tillsammans med avdelningen för hållbar tillväxt vid kommunkontoret och med stöd från Finsam Lund. Uppdraget ska möjliggöra en utveckling av socialt entreprenörskap och företagande i ett brett perspektiv där etablering av arbetsintegrerande sociala företag är en viktig del.
- Haft en inledande kontakt med Yallatrappan i Malmö och Fontänhuset i Lund som båda visat intresse för att vara med i utvecklingen av framtagandet av ASF i Lund. Ett motsvarande samtal kommer att inledas med Fontänhuset och Eos Cares under hösten.
- Enheten för resurs och utveckling har tagit fram en intern rapport med omvärldsbevakning och analys av förutsättningar som underlättar samverkan med arbetsintegrerade socialt företagande.

Justering: fortsätta dialogen med intressenter för att starta ett arbetsintegrerat socialt företag

Verktyg för att nå övergripande mål- uppföljning och förslag på justeringar

Anställningar med stöd (extratjänster och introduktionsanställningar):

Socialnämndens har tidigare beslutat att 200 anställningar med stöd skulle utgöra ett av verktygen i arbetet mot självförsörjning främst genom extratjänster och introduktionsanställningar. I maj månad stoppade Arbetsförmedlingen beslut i dessa insatser av ekonomiska skäl vilket innebär att detta uppsatta mål behöver revideras. Insatserna finns dock kvar och kommer att användas om extratjänster och introduktionsanställning åter beviljas av Arbetsförmedlingen.

MÅL: Utifrån Arbetsförmedlingens eventuellt kommande beslut om extratjänster och introduktionstjänster verkställa anställningar med stöd i kommunen utifrån behov hos försörjningsstödsomtagare.

Tidsbegränsad kommunal anställning:

En tidsbegränsad kommunal anställning införs för att kompensera och komplettera bortfallet av extratjänster och introduktionsanställningar. Den tidsbegränsade kommunala

2021-08-06

Diarienummer

SO 2020/0129

anställningen ska kompletteras med ett intensivt stöd av arbetsmarknadskonsulent. Syftet är att anställningen ska ge erfarenhet och referenser för att möjliggöra att försörjningsstödmottagaren ska kunna fortsätta vara självförsörjande efter den tillfälliga anställningen. Prioriterade grupper för kommunen är personer med försörjningsstöd och personer med funktionsnedsättningar. Hushåll med hemmavarande barn är särskilt prioriterade. Försörjningsstödmottagaren kan t.ex. vara berättigad till anställningsstöd eller lönebidrag med anledning av funktionsnedsättning.

MÅL: 60 stycken 6-månaders anställningar som startar 2021 samt ytterligare 30 stycken under 2022. Se vidare rubriken "*Ekonomiska konsekvenser*" för finansiering av insatsen.

Ungdomsjobb i kommunen

Socialförvaltningen kommer att verkställa den statliga satsningen om kommunala ungdomsjobb om 20 anställningar i 4 månader. Socialförvaltningen kommer att utöka budgeten och målgruppen till att även omfatta unga vuxna f. 00 och 99 för att möjliggöra ytterligare 20 ungdomsjobb i kommunen.

MÅL: 40 ungdomsjobb i kommunen under 2021. Se vidare rubriken "*Ekonomiska konsekvenser*" för finansiering av insatsen.

Vägledning till utbildning

Socialförvaltningen arbetar tillsammans med utbildningsförvaltningen med att skapa enkla samverkansvägar mellan arbetsmarknadskonsulenter och vägledare på Lunds vägledningscenter (LVC). Gemensamt mål är att de försörjningsstödmottagare som är i behov av en vuxenutbildning och som kan beviljas detta enligt kommunens kriterier ska vägledas till studier. I arbetet ingår att säkerställa att Lunds kommuns tilldelning av studiestartsstöd används och kommer berörda Lundabor till del.

Arbetsättet att aktivt vägleda försörjningsstödmottagare till studiebesök på arbetsmarknadsutbildningar för att därefter stötta vidare till kontakt med arbetsförmedlingen för ansökan fortsätter under 2021 och 2022.

MÅL: Målet är 100% fler försörjningsstödmottagare till utbildning jämfört med 2020, dvs. 100 personer ska vägledas till utbildning under 2021.

2021-08-06

Diarienummer

SO 2020/0129

Praktik:

Praktik som insats ska främja försörjningsstödmottagares väg mot självförsörjning genom att medföra t.ex. arbetslivserfarenhet, språkträning, inblick i ett yrke och referenser. För att praktik ska vara en effektiv del i planeringen ska den vara tidsbegränsad och följas upp regelbundet. Hitintills har praktik använts men inte i förväntad omfattning. För att nå bättre resultat kommer praktik att få ett särskilt fokus under resterande tid av år 2021 och 2022.

MÅL: 200 lundabor erbjuds och genomför praktik under 2021

Nyckeltal

Socialförvaltningen rapporterar sedan nämndsmötet i april nyckeltal som visar utvecklingen av arbetsmarknadsarbetet. Rapporteringen kommer att fortsätta med tillägget kommunal arbetsmarknadsanställning.

Beredning

Beredningen har gjorts av ansvarig chef för arbetsmarknadsfrågor med stöd av intern styrgrupp för självförsörjning, enhetschefer på arbete och försörjning och 18 till 24- enheten samt resurs- och utvecklingsenheten.

Barnets bästa

Utifrån förslagna insatser och prioriteringar fortsätter socialförvaltningen att ha fokus på barnfamiljer i arbetet mot självförsörjning. Syftet med att prioritera vuxna försörjningsstödmottagare som har barn är att bidra till ett socialt hållbart Lund genom att minska risken för att barnen själva hamnar i ett utanförskap både ekonomiskt och hälsomässigt.

Ekonomiska konsekvenser

I socialnämndens beslut den 2021-02-06, *Fördelning av förstärkt ekonomisk ram i arbetet mot självförsörjning* redogjordes för hur förvaltningen skulle fördela förstärkt ram för 2021. Med anledning av ändrade förutsättningar för arbetsmarknadsarbetet och reviderade insatser enligt denna skrivelse, har fördelningen av budgeten för förstärkt ekonomisk ram justerats. Föreslagna insatser för 2021 och 2022 ryms inom förstärkt budgetram och redogörs för nedan. För 2021 tilldelades socialförvaltningen en budgetförstärkning om 24 mkr. och för 2022 17,5 mkr.

2021-08-06

Diarienummer

SO 2020/0129

År 2021- 10 av 24 mkr riktas till arbetsmarknadsinsatser och fördelas:

1. Lönekostnad för kommunal arbetsmarknadsanställningar: 8 mkr. Kommer bekosta socialförvaltningens del av lön till kommunala arbetsmarknadsanställningar.
2. Lönekostnad för personalförstärkning: 2 mkr. Som tidigare nämnts har förvaltningen stärkt upp organisation för att kunna verkställa insatser och ser ett ytterligare behov av förstärkning med en tjänst.

Kommunala ungdomsjobb kommer i huvudsakligen att finansieras av ett statligt bidrag på 2,3 mkr

År 2022 - 11,5 av 17,5 mkr riktas till arbetsmarknadsinsatser fördelas:

1. Lönekostnad för kommunal arbetsmarknadsanställning: 8,5 mkr. Kommer bekosta socialförvaltningens del av lön till kommunala arbetsmarkandsanställningar.
2. Lönekostnad för personalförstärkning: 3 mkr. Avser personalförstärkning som verkställts 2021 samt utökning med en tjänst.

Föredragning

Syftet med skrivelsen är en uppföljning av arbetsmarknadsarbetet sedan januari 2021 samt att visa på justeringar som behöver göras i vissa delar av strategin för självförsörjning, framförallt med anledning av att Arbetsförmedlingen stoppat beslut av extratjänster och introduktionsjobb. Övergripande målsättning med 1000 hushåll vid slutet av 2022 kvarstår.

Annika Pettersson
socialdirektör

Karin Säfström
verksamhetschef

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:

För kännedom:
Kommunstyrelsen